

Bábjáték-fesztiválra készül a Szegedi Bábszínház

Benyitok az ajtón a színpadra. Sehol senki, csak az emeleti műhelyből hallatszik valami meggáz. Az igazgató — dr. Kövér Béla — dolgozik odafönt, próbára várja színészeit és előtte még néhány utolsó simítást végez a bábokon. Köcsög úrnak már nem esik le a cipője és Kaballót, a kiöregedett görkorcsolyázó lovat is kényelmesebben lehet majd mozgathatni. A bábok szerényen és hallgatagon fekszenek egymás mellett. Megférnek békésen. Aztán ahogy az ötösre ér az óra mutatója, egyszerre megélednek a színház. Megérkeznek a bábok életrekeltek. Hamarosan eltűnik a békesség is, ahogy elkezdődik a próba. Erich Kästner, Május 35 című regényéből készült bábjáték, a Bolond

csütörtök próbáit ugyanis heves viták tarkítják. Bábuval a kézben, vagy anélkül állnak a játékosok a paraván mögött és érveket, ellenérveket hoznak föl egy-egy színpadi megoldással kapcsolatban. Így formálódik a darab. A Bolond csütörtököt már játszották Szegeden, miért folynak hát újra javítópróbák? Az együttes Békéscsabára készül ezzel a darabbal, ahol április 9 és 11 között találkozhatnak a magyar amatőr bábosok, hogy a fesztiválon bemutassák tudásukat és egyben tanuljanak is a többiektől.

Fokozza a találkozó érdekességét, hogy Magyarországon először díjazták a legjobb rendezést és a legjobb színészi alakítást. A tét te-

hát nagyobb, mint máskor bármikor. A szegedi együttes pedig nem akar lemaradni a vetélkedésben. A kis színház múltja is kötelez. Magyarországon a Szegedi Bábszínház az egyetlen olyan bábegyüttes, amelyik 1953 óta rendszeresen, minden vasárnap játszik a színházi szezonban. És kötelezik az eddigi színvonalas produciók is. Reméljük, hogy az együttes ezekhez mérten is sikeresen szerepel majd Békéscsabán.

Gyuris György

A marxista könyvkiadás húsz esztendejéről

„Marxista—leninista irodalom Magyarországon 1945—1965” címmel jubileumi ki-

Magyar könyv- és fényképkiallítás Moszkvában

A könyvkiallítást a Szovjet Állami Idegennyelvű Könyvtár rendezte, amelynek három és félmillió könyvvállományában mintegy 17 ezer magyar könyv van. A moszkvai Barátság Házában tegnap, pénteken délután került sor a szabad Magyarország két évtizedes fejlődését dokumentáló fényképkiallítás megnyitására. Beszédet mondott V. I. Gorkov, a baráti társaságok szövetségének elnökhelyettese, valamint Révész Géza, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Magyar—Szovjet Baráti Társaság Moszkvában tartózkodó küldöttségének vezetője.

Állítást rendeznek április 10 és 30 között a Nemzeti Múzeum dísztermében. A bemutatóról — amely kapcsolódik a már megnyitott „Népi demokráciánk húsz esztendeje” kiállításához — tegnap a Magyar Sajtó Házában Berei Andor, a Koszuth Könyvkiadó igazgatója tájékoztatta az újságírókat. Érdekes fejezete lesz a kiállításnak a felszabadulást közvetlenül megelőző időszak marxista—leninista irodalmának áttekintése. A felszabadulás óta összesen körülbelül 4200 félekiadott jelent meg a politikai kiadók gondozásában. A kiállításon ezekből mintegy 1000 könyv szerepel majd. (MTI)

Bach-hangversenyek a Zeneművészeti Szakiskolában

A Zeneművészeti Szakiskola Johann Sebastian Bach születésének 280. évfordulójára alkalmából hat hangversenyt rendezett.

A szakiskola hangversenysorozatának az volt a célja, hogy Bach művészetét az adott keretek között minél több oldalról mutassa be. A változatos műsor különböző szóló-hangszerekre és kamaragruppákra épít. A kompozícióktól kezdve a versenyművekig, kantátáig, miserészletig, zenekari szvitig valóban egy miniatűr barokk világot ölelt fel. A szakiskolai növendékek egész sora működött közre — zönnében nívós interpretációkkal — és minden tanszak képviseltette magát. Az egyik hangversenyen a zongoraszak növendékek Bach valamennyi két- és háromszólamú invencióját eljátszották.

Kiemelkedő teljesítmény volt a Póczy Mária vezényletével megszólaló 72. számú kantáta (Alles nur nach Gottes Willen), amelynek átért, stílusos előadását Csányi Katalin, Hári Katalin és Vasy Ágoston szívesen fejezték ki. Kirobbanó sikert aratott a 3. sz. szvit az intézet zenekarának előadásában. Dr. Kiss Ernő gondos szakszerű betanítása és vezénylete, valamint Matuz István briliáns technikával előadott szólója magasán túlszárnyalta az iskolai zenekarok átlagos produkcióit.

Bach szóló hangszereire írt műveinek tolmácsolásai között kiemelkedett Homoky György (hegedű) Chaconne-jának kidolgozott interpretációja; Bach kamaramuzsikáját pedig Kedves Tamás (gordonka) és Nagy István (zongora) értékes előadásá-

ban felhangzó D-dúr szonáta képviselte. Bach koncertáló művésze a két zongorára írt c-moll versenyműben elevenedett meg. Az utóbbit Bódás Péter és Delley József játszotta, biztonságosan, elmélyülten és a barokk hangsúlykontrasztok stílusos szembeállításával.

A tanárképző hallgatóiból alakult zenekart Nagy István vezényelte és éppen a koncertálás évének a ki-domborításával járult hozzá az előadás viharos sikeréhez. Ugyanezen az estén Joó Csilla a Geistliche Lied-ből adott elő a töle megszokott kultúrával, átéléssel és hibátlan énekes-teljesítménnyel. Gregor József, a Szegedi Nemzeti Színház rendkívül szép orgánumú fiatal basszistája vendégként működött közre és Joó Csillával kettőst énekelt a Karácsonyi oratórium-ból.

A záró hangversenyen az iskola és a város zenei életében nagyjelentőségű újszerű vállalkozásnak lehetünk tanúi: a szakiskola fúvós tanszakának növendékeiből alakult 17 tagú kamaragrupp (12 fa- és 5 rézfúvó) mutatkozott be. Vántus István, az együttes vezetője korábbi játékokat, három fúgát a Kunst der Fuge-ból és az orgonára írt c-moll Passacaglia-t ültette át az érdekes összeállítású együttes számára. Az orgonamű hangszerelésénél azt a célt tűzte maga elé — és igen szépen megvalósította —, hogy az orgona különböző regiszterein megszólaló témákat a fúvós hangszerek a mű stílusát, szellemét adekvát módon fejezzék ki. Tömör orgona-hatások találkoztak a szólamok plasztikus kibontakozásával. A Kunst der Fuge-ből elhangzott részletek (éppen úgy, mint a Póczy Mária által vezényelt kantáta) ezúttal kerültek először előadásra Szegeden. Az utolsó hangversenyen Höchtl Margit, a szakiskola nyugalmazott tanára a g-moll Fantáziát és a Fúgát adta elő Liszt átiratában. Höchtl Margitot a közönség lelkesedéssel ünnepelte.

A hat hangverseny szak-szerűen összeállított keresztmetszetet adott Bach hatalmas és az opera kivételével az összes korabeli műfajokat feldolgozó életművéből.

Dr. Nagy István

Emberek egyenruhában

Mi, húsz év előtti gyerekek nagyon szeretnénk volna a háború hétfői sarkányának legalább egyik fejét levágni. Esténként a dombon várunk fakardos harci készültségben.

Feszült csend ült kicsi, hegyek közé bújó falumon. Valahonnan a messzeségből tompa döbbenés-sorozat hallatszott. Kémieltük az est szürkéségébe vesző látóhatárt, s egyszer boldogan riadtan kiáltottunk fel:

— Jönn! — száz szeme csillagnál fényesebben világított a fölünk ötven kilométerre levő nagyváros fölött.

— Bombázzák a várost — sóhajtott apám.

A fél kilométernyire levő művelődési otthon előtt orosz foglyok búsgyönyörű kórusa zengett. Kiültem az ajtó elé, s a hunyorgó csillagokba nézve, szívtam magamba e távoli világ fiai-nak fájdalmasan szép, sok-színű énekését.

A szomszéd átkiáltott a kúttól:

— Hallották-e, elesett a szorban a Karácsony bácsi fia. Ma jött az értesítés.

A hír pillanatnyi riadalmat vert fel, mint amikor héjja csap az udvaron karácászó majorság közé.

Régel csúnya káromkodásra ebredtünk. Egyik német tiszt átkozta az oroszokat.

Estére elpucolt a német lökőház, elkocsikázott a jegyzőség, a csendőrség. Állam nélkül maradtunk.

Tíz napig éltünk törvénytelen kiváltságban. Két front között.

Tavaszi volt. Nagy tétlenség, a semmittevés feszült nyugalma telepedett a falura. Valaminek a végét várták.

Hamarosan különös napra virradtunk. A távoli országot egész éjszaka morajlott, nappal meg porfelhő gomolygott fölött. Délután erős robbanás rázta meg a falut: egy kettő, három... Az ablakok megremegek, az emberek megdöbbenek:

— Itt a front!

Jóformán idő sem volt az ijedelemre. Estére elcsendesedett a környék. A háború sasmadara gyorsan átrepült felettünk, csak néhány tolat hullatott falunkra megtépett testből.

Az esti harangkondulás békés éjszakát hirdetett. A táj, a falu valami neszre fűlt.

Ejféli körül újabb motorzúgás, dübörgés. Első alkalmunkból ijedtünk fel, az utcán valaki elkiáltotta magát:

— Itt vannak az oroszok! Nyitott szemmel feküdtünk. Szorongtunk.

lanylámpával világítottak arcunkba, az ágyak alá, s csendesen kérdezték.

— Nyemzski, jeszt?

— Nincs.

— Szoldat jeszt?

— Nincs.

Körülnéztek, elköszöntek.

Napsugaras, derűs tavaszi reggelre virradtunk.

Amikor felkeltem, már két orosz katoná apámmal érkezett.

Az egyikük, engem felültetett rá és magukkal vittek.

Nyüzsgő, zajos katonai táborba hajtottunk. Tankokon, szekereken falatozó katonák integettek, kártyákkal és más apróságokkal kedveskedtek. Közben megtörtént a csere: két nagy ökröt kaptam a lovak helyett.

— Indíts. Hajts haza — adták tudtomra.

Az ökörfogaton mosolygva, megnyugodva érkezünk haza.

Este nagy vacsorához terítettünk a tágas szobában.

Öt tisztet szállásoltak be hozzánk. Egyikük pehelyes állú szőke legény volt. Összebarátkoztunk.

— Szovjet harasó — magyarázkodott lelkesen.

Öt katoná, apám és én ültünk vacsorához.

— Mama — hívták anyámat is e furcsa közösségbe. Egy tatárképi idősebbült mellettem, Erős vodkával, katonacipővel kínált.

Tört németiséggel magyaráztuk ősi rokonságunkat és friss barátságunkat. Furcsa; az ellenség nyelvén próbáltunk egymás szívéhez férközni.

Daloltunk, neveltünk. Apám hozzámhajolt és tréfásan mondta:

— Ezek olyan vitézek, látod-e, akik levágják a háború hétfői sarkányának valamennyi fejét.

Akkor már nem sokat törődtem a harci dolgokkal. Éreztem, hogy családapák, feltett fiatalok vacsoráznak velem.

Holnap száz halál leselkedik rájuk? — nem jutott eszembe. Számomra nem annyira katonák voltak a pillanatban, emberek.

Egyenruhába öltöztetett emberek.

B. Ö.

Pillanattfelvételek — igaz barátokról

A hadak útját járták ők hatan is, a Szovjet Hadsereg katonáiként. A szabadságot, az új élet lehetőségét hozták a Horthy-fasizmus kegyetlen negyedszázada után. Hajukat az idő ezüsttel vonta be. Emlékeik azonban frissek, elevenek. Szerények. Magukról nem szeretnek beszélni. Szívkük mélyén fájó emlékeket is őriznek, mert a második világháború vérzivatarában hozzátartozókat, bajtársakat, barátokat veszítettek.

Testvérként, igaz barátként most itt vannak újra. Csongrád megye és Szeged megváltozott életével ismerkednek. Életükből, emlékeikből szinte pillanattfelvételtként íme a mozaikok.

— Nehéz, kemény volt a harc. Csapataim Tiszafürednél keltek át a Tiszán és véraldoztatokat hozva feltartóztathatatlannul nyomultak előre.

A. JAKOVLEV altábornagy, a Hadi Akadémia tanszékvezetője, a Szegedre érkezett delegáció vezetője. Hatvankét éves. A Magyarország felszabadításáért vívott harcokban több mint 150 kilométer szélességű frontvonal parancsnoka volt. Katonái harcának tengelyében Szolnok, Orosháza, Gyoma, Karcag, Füzesabony, Gyöngyös és Balassagyarmat állott.

— ször kevesebben jártak az utcán, aztán — bár nem is olyan távol dült a harc — a békés élet kezdődött. Hadtestem azután tovább indult és szakadatlanul harcolt Magyarország felszabadításáért.

F. KOLCSUK nyugalmazott vezérőrnagy. Csapatát közvetlenül harcolta Szeged felszabadításáért. A most hetvenesztendő vezérőrnagy kitűnően emlékszik a Szegeden töltött napokra.

— Csapatommal hét napot töltöttem a városban. A harcok után csend volt. Az emberek örültek, hogy nem dörögnek már a fegyverek. Először kevesebben jártak az utcán, aztán — bár nem is olyan távol dült a harc — a békés élet kezdődött. Hadtestem azután tovább indult és szakadatlanul harcolt Magyarország felszabadításáért.

SZ. FEDOTOV

a Szovjetunió Hőse, ezredes. Jelenleg a Szovjetunió Honvédelmi Minisztériuma Levélárának parancsnoka. Ötvenéves. Egységparancsnok volt hazánk felszabadításáért vívott harcokban. Szeged és Makó térségében küzdött. Makónál nagy csatát vívtak. A fasiszták összpontosított erővel támadtak. Egy szovjet harci egységet a bekerítés veszélye fenyegetett. Ekkor Sz. V. Fedotov a bátorság, az önfeláldozás nagyszerű példáját mutatta. Nem beszél erről, de tény, hogy Szeged és Makó környékén vívott harcokban tanúsított kimagasló helytállásáért kapta meg a

